Lietas Nr. 11518007107
Lietas arhīva Nr. SKK-0287-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 4.septembrī

Latvijas Republikas Augstākā tiesa šādā sastāvā:

tiesnesis V.Čiževskis,

tiesnesis P.Opincāns,

tiesnesis A.Freibergs

izskatīja rakstveida procesā krimināllietu sakarā ar apsūdzētās /A.G./ kasācijas sūdzību par Zemgales apgabaltiesas 2014.gada 15.janvāra spriedumu un

k o n s t a t ē j a

Ar Jelgavas tiesas 2012.gada 2.oktobra spriedumu

/A.G./,/personas kods/,

atzīta par vainīgu Krimināllikuma 179.panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīta ar brīvības atņemšanu uz 7 gadiem, konfiscējot mantu;

atzīta par vainīgu Krimināllikuma 196.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīta ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu galīgais sods /A.G./ noteikts brīvības atņemšana uz 7 gadiem, konfiscējot mantu.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /A.G./ atzīta par vainīgu Krimināllikuma 179.panta trešajā daļā un 196.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā par to, ka viņa, būdama uzņēmuma atbildīga darbiniece, kurai ir tiesības rīkoties ar uzņēmuma finanšu līdzekļiem, mantkārīgā nolūkā, ļaunprātīgi izmantojot savas pilnvaras, izdarīja svešas mantas izšķērdēšanu (piesavināšanos), lielā apmērā, būdama persona, kurai šī manta uzticēta un kuras pārziņā tā atradusies, ar savām darbībām radot būtisku kaitējumu uzņēmuma interesēm.

Noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos pirmās instances tiesas konstatētos apstākļos.

/A.G./, būdama SIA /Nosaukums A/ valdes locekle un direktore, kurai saskaņā ar 2004.gada 1.novembra noslēgtu līgumu Nr.8-G starp SIA /Nosaukums A/ un A/S /Nosaukums V/ un 2005.gada 20.oktobrī viņai personīgi izsniegtu pilnvaru bija tiesības, izmantojot arī A/S /Nosaukums B/ attālināto pakalpojumu – internetbanku, rīkoties ar uzņēmuma A/S /Nosaukums V/ finanšu līdzekļiem un bankas kontu A/S /Nosaukums B/, t.i., aprēķināt un sastādīt maksājuma uzdevumus par valsts budžetā pārskaitāmajiem nodokļiem, aprēķināt nodokļus, noteiktām valsts institūcijām iesniegt deklarācijas, pārskatus, atskaišu un citus dokumentus, ļaunprātīgi izmantojot savas pilnvaras un rīkojās pretēji uzņēmuma interesēm, mantkārīgā nolūkā, laika periodā no 2005.gada 14.janvāra līdz 2006.gada 26.septembrim atkārtoti izšķērdēja A/S /Nosaukums V/ naudas līdzekļus 93 143,59 *euro* (65 461,69 lati) apmērā, tātad lielā apmērā, būdama persona, kurai šī manta uzticēta un kuras pārziņā tā atradusies saskaņā ar noslēgto līgumu un izsniegtu pilnvaru, ar savām darbībām radot A/S /Nosaukums V/ievērojamo mantisko zaudējumu tātad būtisku kaitējumu uzņēmuma interesēm.

1) /A.G./, būdama saskaņā ar 2004.gada 1.novembrī noslēgtu līgumu Nr.8-G atbildīga par A/S /Nosaukums V/ grāmatvedības uzskaites vešanu, tātad būdama uzņēmuma atbildīga darbiniece, kurai bija tiesības rīkoties ar A/S /Nosaukums V/ finanšu līdzekļiem

bankas kontā, mantkārīgā nolūkā, ļaunprātīgi izmantojot savas pilnvaras rīkoties ar A/S/Nosaukums V/ bankas kontu lietojot internetbanku, laika periodā no 2005.gada 30.marta līdz 2006.gada 21.septembrim, atkārtoti izšķērdēja A/S /Nosaukums V/ finanšu līdzekļus apmaksājot firmas /Nosaukums A/ SIA /Nosaukums D/ rēķinus, veicot maksājumus no A/S /Nosaukums V/ bankas konta Nr./konta numurs/ A/S /Nosaukums B/, tādā veidā piesavinājusi naudas līdzekļus 5004,75 *euro* (3517,36 lati) apmērā.

2) /A.G./, būdama saskaņā ar 2004.gada 1.novembrī noslēgtu līgumu Nr.8-G atbildīga par A/S /Nosaukums V/ grāmatvedības uzskaites vešanu, tātad būdama uzņēmuma atbildīga darbiniece, kurai bija tiesības rīkoties ar A/S /Nosaukums V/ finanšu līdzekļiem bankas kontā, mantkārīgā nolūkā, ļaunprātīgi izmantojot savas pilnvaras rīkoties ar A/S /Nosaukums V/ bankas kontu lietojot internetbanku, laika periodā no 2005.gada 30.marta līdz 2005.gada 5.jūlijam, atkārtoti izšķērdēja A/S /Nosaukums V/ finanšu līdzekļus apmaksājot SIA /Nosaukums E/ firmas /Nosaukums A/ rēķinus, veicot maksājumus no A/S /Nosaukums V/ bankas konta, tādā veidā piesavinājusi naudas līdzekļus 1348,77 *euro* (947,92 lati) apmērā.

3) Turklāt /A.G./, būdama saskaņā ar 2004.gada 1.novembrī noslēgtu līgumu Nr.8-G atbildīga par A/S /Nosaukums V/ grāmatvedības uzskaites vešanu, tātad būdama uzņēmuma atbildīga darbiniece, kurai bija tiesības rīkoties ar A/S /Nosaukums V/ finanšu līdzekļiem bankas kontā, mantkārīgā nolūkā, ļaunprātīgi izmantojot sava pilnvaras rīkoties ar A/S /Nosaukums V/ bankas kontu lietojot internetbanku, 2005.gada 12.septembrī un 23.septembrī, atkārtoti izšķērdēja A/S /Nosaukums V/ finanšu līdzekļus, veicot SIA /Nosaukums Z/ maksājumus par SIA /Nosaukums A/ klientu, no A/S /Nosaukums V/ bankas konta, tādā veidā piesavinājusi naudas līdzekļus 597,18 *euro* (419,70 lati) apmērā.

4) Turklāt /A.G./, būdama saskaņā ar 2004.gada 1.novembrī noslēgtu līgumu Nr.8-G atbildīga par A/S /Nosaukums V/ grāmatvedības uzskaites vešanu, tātad būdama uzņēmuma atbildīga darbiniece, kurai bija tiesības rīkoties ar A/S /Nosaukums V/ finanšu līdzekļiem bankas kontā, mantkārīgā nolūkā, ļaunprātīgi izmantojot savas pilnvaras rīkoties ar A/S /Nosaukums V/ bankas kontu lietojot internetbanku, laika periodā no 2005.gada 25.jūlija līdz 2006.gada 22.septembrim, atkārtoti izšķērdēja A/S /Nosaukums V/ finanšu līdzekļus, apmaksājot savas privātmājas celtniecību /adrese/, veicot maksājumus no A/S /Nosaukums V/ bankas konta Nr. /konta numurs/ A/S /Nosaukums B/ uz /M.P./ personīgu kontu, tādā veidā piesavinājusi naudas līdzekļus 7481,46 *euro* (5 258,00 lati) apmērā, t.i., lielā apmērā.

5) /A.G./, būdama saskaņā ar 2004.gada 1.novembrī noslēgtu līgumu Nr.8-G atbildīga par A/S /Nosaukums V/ grāmatvedības uzskaites vešanu, tātad būdama uzņēmuma atbildīga darbiniece, kurai bija tiesības rīkoties ar A/S /Nosaukums V/ finanšu līdzekļiem bankas kontā, mantkārīgā nolūkā, ļaunprātīgi izmantojot savas pilnvaras rīkoties ar A/S /Nosaukums V/ bankas kontu lietojot internetbanku, laika periodā no 2005.gada 1.jūnija līdz 2005.gada 22.jūnijam, atkārtoti izšķērdēja A/S /Nosaukums V/ finanšu līdzekļus, apmaksājot savas privātmājas celtniecību /adrese/, veicot maksājumus no A/S /Nosaukums V/ bankas konta uz /G.R./ personīgo kontu, tādā veidā piesavinājusi naudas līdzekļus 1422,87 *euro* (1000 lati) apmērā.

6) Turklāt /A.G./, būdama saskaņā ar 2004.gada 1.novembrī noslēgtu līgumu Nr.8-G atbildīga par A/S /Nosaukums V/ grāmatvedības uzskaites vešanu, tātad būdama uzņēmuma atbildīga darbiniece, kurai bija tiesības rīkoties ar A/S/Nosaukums V/ bankas kontu lietojot internetbanku, laika periodā no 2005.gada 9.marta līdz 2006.gada 15.septembrim, atkārtoti izšķērdēja A/S /Nosaukums V/ finanšu līdzekļus, gan apmaksājot savam dēlam /O.L./ aizdevumus, gan veicot maksājumus par neeksistējošiem ekspedīcijas pakalpojumiem no A/S /Nosaukums V/ bankas konta, veicot pārskaitījumus uz /O.L./ personīgo kontu, tādējādi /A.G./ piesavinājās naudas līdzekļus 4943,31 *euro* (3 474,18 lati) apmērā.

7) /A.G./, būdama saskaņā ar 2004.gada 1.novembrī noslēgtu līgumu Nr.8-G atbildīga par A/S /Nosaukums V/ grāmatvedības uzskaites vešanu, tātad būdama uzņēmuma atbildīga darbiniece, kurai bija tiesības rīkoties ar A/S /Nosaukums V/ finanšu līdzekļiem bankas kontā, mantkārīgā nolūkā, ļaunprātīgi izmantojot savas pilnvaras rīkoties ar A/S /Nosaukums V/ bankas kontu lietojot internetbanku, laika periodā no 2005.gada 22.jūlija līdz 2006.gada 18.augustam, atkārtoti izšķērdēja A/S /Nosaukums V/ finanšu līdzekļus, bez pamatojošiem dokumentiem pārskaitot naudu uz savu personīgu kontu no A/S /Nosaukums V/ bankas konta, tādējādi /A.G./ piesavinājās naudas līdzekļus 35 080,19 *euro* (24 654,50 lati), t.i., lielā apmērā.

8) /A.G./, būdama saskaņā ar 2004.gada 1.novembrī noslēgtu līgumu Nr.8-G atbildīga par A/S /Nosaukums V/ grāmatvedības uzskaites vešanu, tātad būdama uzņēmuma atbildīga darbiniece, kurai bija tiesības rīkoties ar A/S /Nosaukums V/ finanšu līdzekļiem bankas kontā, mantkārīgā nolūkā, ļaunprātīgi izmantojot savas pilnvaras rīkoties ar A/S /Nosaukums V/ bankas kontu lietojot internetbanku, laika periodā no 2005.gada 14.janvāra līdz 2006.gada 26.septembrim, atkārtoti izšķērdēja A/S /Nosaukums V/ finanšu līdzekļus, bez pamatojošiem dokumentiem pārskaitot naudu uz SIA /Nosaukums A/ kontu no A/S /Nosaukums V/ bankas konta tādējādi /A.G./ piesavinājās naudas līdzekļus 37 265,01 *euro* (26 190,03 lati), t.i., lielā apmērā.

Tādā veidā /A.G./ mantkārīgā nolūkā ļaunprātīgi izmantojot savas pilnvaras un būdama uzņēmuma atbildīgā darbiniece rīkojās pretēji pilnvaras devēja interesēm, izšķērdēja A/S /Nosaukums V/ finanšu līdzekļus par kopējo summu 93 143,59 *euro* (65 461,69 lati), t.i., lielā apmērā.

Izskatījusi lietu apelācijas kārtībā sakarā ar apsūdzētās /A.G./ apelācijas sūdzību, Zemgales apgabaltiesa ar 2014.gada 15.janvāra spriedumu atcēla Jelgavas tiesas 2012.gada 2.oktobra spriedumu daļā par noteikto sodu pēc Krimināllikuma 179.panta trešās daļas, daļā par /A.G./ notiesāšanu pēc Krimināllikuma 196.panta otrās daļas, daļā par /A.G./ noteikto galīgo sodu.

Ar Zemgales apgabaltiesas 2014.gada 15.janvāra spriedumu /A.G./ atzīta par nevainīgu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 196.panta otrās daļas un attaisnota.

Ar Zemgales apgabaltiesas 2014.gada 15.janvāra spriedumu /A.G./ sods pēc Krimināllikuma 179.panta trešās daļas noteikts brīvības atņemšana uz 4 gadiem.

Pārējā daļā Jelgavas tiesas 2012.gada 2.oktobra spriedums atstāts negrozīts.

Par Zemgales apgabaltiesas 2014.gada 15.janvāra spriedumu kasācijas sūdzību un tās papildinājumus iesniegusi apsūdzētā /A.G./.

Apsūdzētā kasācijas sūdzībā norāda, ka apelācijas instances tiesa, taisot notiesājoš u spriedumu, nav ņēmusi vērā Kriminālprocesa likuma 520.panta pirmās daļas noteikumus, ka tiesa taisa notiesājošu spriedumu, ja iztiesāšanas gaitā apsūdzētā vaina noziedzīgā nodarījumā ir pierādīta.

Apsūdzētā norāda, ka apelācijas instances tiesa savu spriedumu ir pamatojusi ar neatkarīgu revidentu atzinumu. Apsūdzētā uzskata, ka šis atzinums neatbilst Kriminālprocesa likuma 128.panta, 130.panta un 133.panta prasībām. Kā redzams no atzinuma, revīziju nav veikusi kompetenta komisija, bet gan zvērināta revidente /S.D./ un revidentes palīdze /I.D./. Apelācijas instances tiesas sēdē tika konstatēts, ka /I.D./ ir persona, kura kārtoja grāmatvedības uzskaiti A/S /Nosaukums V/, tādējādi apsūdzētā apšauba šīs personas neatkarību un objektivitāti. Apsūdzētās ieskatā, zvērinātas revidentes atzinums nav tiesisks.

Apsūdzētā /A.G./ norāda, ka lēmumā par dokumentālās revīzijas nozīmēšanu ir atsauce uz Kriminālprocesa likuma 190.panta trešo daļu. Tādējādi pēc revīzijas veikšanas dokumenti kopā ar attiecīgajiem pielikumiem par izpildāmo pieprasījumu bija iesniedzami procesa virzītājam un pievienojami krimināllietas materiāliem. Dokumenti, uz kuru pamata veikta revīzija, netika pievienoti neatkarīgu ekspertu atzinumam, krimināllietas materiāliem, un netika iesniegti lietas iztiesāšanas gaitā. Apsūdzētās ieskatā, pastāvot šādiem apstākļiem, neatkarīgu revidentu atzinums nevar būt par pamatu notiesājoša sprieduma pieņemšanai.

Tiesa nav vērtējusi un spriedumā nav norādījusi, kāpēc netiek ņemts vērā Valsts ieņēmumu dienesta veiktais audita pārskats un pievienotās vērtības nodokļa atskaišu veidlapas, kuras parakstījis /M.G./. Minētais apliecina, ka /M.G./ zinājis par veiktajām naudas operācijām.

Apsūdzētās /A.G./ ieskatā, apelācijas instances tiesa nav pilnībā izvērtējusi visus pierādījumus un nav norādījusi motīvus, kāpēc viņas apelācijas sūdzībā norādītie argumenti tiek noraidīti. Apelācijas instances tiesa nav motivējusi, kāpēc tiek noraidīts /A.G./ apelācijas sūdzībā un tiesas sēdē izteiktais lūgums par grāmatvedības ekspertīzes noteikšanu un liecinieku /V.M./, /L.J./, /I.P./ nopratināšanu. Nenosakot grāmatvedības ekspertīzi un nenopratinot minētos lieciniekus, netika ievērotas viņas, /A.G./, Kriminālprocesa likuma 15.pantā paredzētās tiesības uz lietas izskatīšanu taisnīgā, objektīvā un neatkarīgā tiesā. Tiesības uz taisnīgu tiesu ietvertas arī Latvijai saistošajos starptautiskajos līgumos – Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 10.pantā, Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 14.pantā, Eiropas Savienības pamattiesību hartas 47.pantā, Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.pantā. Atziņas par apsūdzētās personas tiesībām uz taisnīgu tiesu ir izteiktas Augstākās tiesas Senāta lēmumos lietās Nr.SKK-449/2013 un Nr.SKK-208/2013.

Apsūdzētās ieskatā, apelācijas instances tiesai, nosakot sodu pēc Krimināllikuma 179.panta trešās daļas, bija jāpiemēro Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas noteikumi, jo kriminālprocess tika ierosināts 2007.gadā, pirmās instances tiesas spriedums taisīts pēc pieciem gadiem – 2012.gada 2.oktobrī, apelācijas instances tiesas spriedums taisīts – 2014.gada janvārī. Tādējādi no kriminālprocesa uzsākšanas līdz apelācijas instances tiesas sprieduma taisīšanai ir pagājuši 7 gadi. Apsūdzētā uzskata, ka kriminālprocess nav pabeigts saprātīgos termiņos.

Turklāt apelācijas instances tiesa, nosakot sodu, nav ņēmusi vērā viņas veselības stāvokli un to apstākli, ka apsūdzētās apgādībā ir nepilngadīgas personas un personas ar invaliditāti. Tiesas norāde spriedumā par to, ka no izziņas par trūcīgas personas statusu nav saprotams kādas ir apsūdzētās un viņas ģimenes locekļu likumiskās attiecības, nav pamatota. Apsūdzētā norāda, ka izziņā ir norāde par to, ka visas tajā norādītās personas ir vienas ģimenes locekļi. Tādējādi nav pamata apšaubīt izziņā norādīto ģimenes sastāvu un šo personu atrašanos apsūdzētās apgādībā.

Apsūdzētā /A.G./ lūdz atcelt Zemgales apgabaltiesas 2014.gada 15.janvāra spriedumu un lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Apsūdzētā /A.G./ iesniegusi kasācijas sūdzības papildinājumus, kuros sīki un detalizēti izklāsta lietas faktiskos apstākļus, tostarp, norāda, ka patiesā labuma guvējs bija A/S /Nosaukums V/.

Augstākā tiesa atzīst, ka Zemgales apgabaltiesas 2014.gada 15.janvāra spriedums atceļams daļā par /A.G./ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 179.panta trešās daļas. Pārējā daļā apelācijas instances tiesas spriedums atstājams negrozīts.

Apelācijas instances tiesas spriedums ir tiesisks un pamatots, tas atbilst Kriminālprocesa likuma 511., 512.pantā noteiktajam prasībām par tiesas spriedumu. Apelācijas instances tiesa lietu izskatījusi apelācijas sūdzībā izteikto prasību apjomā, ievērojot Kriminālprocesa likuma 562. un 564.pantā noteiktās prasības. Pierādījumi izvērtēti, ievērojot Kriminālprocesa likuma 9.nodaļas prasības. /A.G./ darbības pēc Krimināllikuma 179.panta trešās daļas kvalificētas pareizi, atbilstoši tiesas konstatētajiem lietas faktiskajiem apstākļiem. Tiesa noskaidrojusi un atzinusi par pierādītām visas minētā Krimināllikuma pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes.

No tiesas sprieduma redzams, ka apelācijas instances tiesai nav radušās saprātīgas šaubas par apsūdzētās /A.G./ vainīgumu viņai inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un tiesa pamatoti atstājusi negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu daļā par /A.G./ atzīšanu par vainīgu Krimināllikuma 179.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Tiesas spriedums ir pamatots ar tiesas sēdē pārbaudītiem un izvērtētiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā sakarībā. Kasācijas sūdzība būtībā satur pašas apsūdzētās vērtējumu par lietas faktiskajiem apstākļiem un pierādījumiem, taču tas nevar būt par pamatu tiesiska un pamatota apelācijas instances tiesas sprieduma grozīšanai vai atcelšanai.

Kriminālprocesa likuma 569.panta pirmā un trešā daļa noteic, ka pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai

sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē. Lietas faktisko apstākļu un pierādījumu izvērtēšana piekrīt tiesai, kas izskata lietu pēc būtības, t.i., pirmās un apelācijas instances tiesai.

Apsūdzētā /A.G./ kasācijas sūdzībā atreferē Krimināprocesa likuma normas par to, kādam jābūt tiesas spriedumam un kā atbilstoši Krimināprocesa likuma normu prasībām jāvērtē pierādījumi, taču nenorāda, kādi viņasprāt likuma nosacījumi, kuriem būtu izšķiroša nozīme lietas izlemšanā, nav ievēroti. Norāde sūdzībā uz to, ka /M.G./ zinājis par veiktajām naudas operācijām, bet apelācijas instances tiesa to nav ņēmusi vērā, kasācijas instances tiesas ieskatā, nav pierādījums, kas apsūdzēto attaisno.

Galvenā uzmanība kasācijas sūdzībā pievērsta faktam, ka nav apmierināts aizstāvības lūgums noteikt grāmatvedības ekspertīzi un noraidīts lūgums nopratināt kā lieciniekus /V.M./, /L.J./, /I.P./. Apsūdzētās ieskatā, tādējādi nav ievērotas Krimināprocesa likuma 15.pantā un starptautiskajās tiesību normās garantētās tiesības uz lietas izskatīšanu taisnīgā, objektīvā un neatkarīgā tiesā.

Augstākā tiesa norāda, ka Krimināllikuma 496.pants nenoteic, ka tiesai obligāti jāapmierina visi pieteiktie lūgumi. Konkrētajā lietā apelācijas instances tiesa, motivējot savu lēmumu, lūgumu par liecinieku /V.M./, /L.J./ un /I.P./ nopratināšanu un lūgumu par grāmatvedības ekspertīzes noteikšanu noraidījusi. Pieteiktais lūgums izlemts, ievērojot Krimināprocesa likuma 496.panta nosacījumus.

Augstākās tiesas Senāts 2011.gada 28.marta lēmumā lietā Nr.SKK-163/2011 norādījis, ka apsūdzēto vai viņu aizstāvju pieteikto lūgumu motivēta noraidīšana lietas iztiesāšanas laikā nav vērtējama kā apsūdzētā tiesību ierobežošana, jo atbilstoši Krimināprocesa likuma 496.panta otrās daļas nosacījumiem tiesai procesa dalībnieku pieteiktie lūgumi ir jāizvērtē un jāizlemj, bet tai nav obligāts pienākums šos lūgumus apmierināt.

No lietas materiāliem redzams, ka apelācijas instances tiesai nav radušās šaubas par neatkarīgo revidentu atzinumu, tāpēc lūgums noteikt grāmatvedības ekspertīzi noraidīts. Tā tiesas spriedumā norādīts: „Zemgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija nesaskata iemeslu, kāpēc revīzijā konstatētais nebūtu ticama informācija. Lietā nav nekāda pamata apšaubīt zvērinātās revidentes /S.D./ kompetenci. Nekādi jauni pierādījumi apelācijas instances tiesā netika iegūti. Zemgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka lietā iesniegtie papildus grāmatvedības dokumenti – izdrukas no datu bāzēm, ko iesniedza A/S /Nosaukums V/ un SIA /Nosaukums F/, neko jaunu nepierāda. Minētie dokumenti pēc būtības liecina par finanšu līdzekļu kustību uzņēmumā A/S /Nosaukums V/, bet neapliecina veikto darījumu pamatotību. Arī Zemgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai nav pamata apšaubīt neatkarīgu revidentu ziņojumā un tā pielikumā konstatētos faktus (1.sējuma 59.-63.lapaspuse, 64.-65.lapaspuse), kas ir celtās apsūdzības pamatā" (7.sējuma 28.lapaspuse, 151.lapaspuse).

Krimināprocesa likuma 14.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz krimināprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tas ir, bez neattaisnotas novilcināšanas. Krimināprocesa pabeigšana saprātīgā termiņā ir saistīta ar lietas apjomu, juridisko sarežģītību, procesuālo darbību daudzumu, procesā iesaistīto personu attieksmi pret pienākumu pildīšanu un citiem objektīviem apstākļiem.

No lietas materiāliem redzams, ka apelācijas sūdzībā apsūdzētā /A.G./ nebija lūgusi tiesu izvērtēt vai nav pieļauts viņas tiesību uz krimināprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā pārkāpums. Apelācijas instances tiesa pēc savas iniciatīvas nav izvērtējusi, vai nav pieļauts Krimināprocesa likuma 14.panta pārkāpums.

Šādu vērtējumu savas kompetences ietvaros sniedz Augstākā tiesa un atzīst, ka krimināprocess nav pabeigts saprātīgā termiņā, līdz ar to nav ievērotas apsūdzētās /A.G./ Krimināprocesa likuma 14.pantā garantētās tiesības.

No lietas materiāliem redzams, ka no 2008.gada 18.aprīļa, kad /A.G./ atzīta par aizdomās turēto, līdz apsūdzības izsniegšanai 2010.gada 10.martā (1.sējuma 105.lapaspuse, 2.sējuma 55.lapaspuse) pagājuši gandrīz 2 gadi. Jelgavas tiesā lieta saņemta 2011.gada 2.februārī (2.sējuma 243.lapaspuse). Pirmās instances tiesā lieta iztiesāta laika periodā no 2011.gada 6.jūnija līdz 2012.gada 2.oktobrim. Minētajā laika periodā sakarā pieteikto lūgumu apmierināšanu un liecinieku neierašanos lietas izskatīšana tika atlikta 5 reizes. Apsūdzētā /A.G./ uz visām tiesas sēdēm bija ieradusies. Apelācijas instance tiesā lieta izskatīta laika periodā no 2012.gada 15.novembra līdz 2014.gada 14.janvārim. Sakarā ar pieteiktajiem lūgumiem nopratināt lieciniekus un dažādu grāmatvedības dokumentu pieprasīšanu apelācijas instances tiesas sēdes tika atliktas 5 reizes. Tikai uz 2013.gada 12.februāra tiesas sēdi apsūdzētā /A.G./ nebija ieradusies slimības dēļ.

Izvērtējot minētos apstākļus, Augstākā tiesa atzīst, ka konkrētā krimināprocesa ilgums, kad līdz apelācijas instances tiesas nolēmuma pieņemšanai ir pagājuši gandrīz 7 gadi, ir nesamērīgs. Augstākās tiesas ieskatā, konkrētā lieta nav īpaši juridiski sarežģīta, jo apsūdzētajai inkriminēto noziedzīgo nodarījumu raksturo 8 vienveidīgu noziedzīgu darbību izdarīšana. Augstākā tiesa neskata pazīmes, kas liecinātu, ka krimināprocesu apsūdzētā būtu apzināti novilcinājusi. Apsūdzētā /A.G./, piesakot lūgumus par grāmatvedības dokumentu pieprasīšanu un liecinieku nopratināšanu, izmantojusi Krimināprocesa likumā paredzētās tiesības uz aizstāvību.

Konstatējot Krimināprocesa likuma 14.panta pārkāpumu, Augstākā tiesa atzīst, ka /A.G./, piemērojot Krimināllikuma 49.^{1}panta pirmās daļas 1.punktu, noteiktais sods pēc Krimināllikuma 179.panta trešās daļas mīkstināms.

Pamatojoties uz Krimināprocesa likuma 585., 587.pantu, Augstākā tiesa

n o l ē m a

Atcelt Zemgales apgabaltiesas 2014.gada 15.janvāra spriedumu daļā par /A.G./ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 179.panta trešās daļas.

/A.G./, /personas kods/, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, noteikt brīvības atņemšanas sodu uz 3 gadiem 7 mēnešiem.

Pārējā daļā Zemgales apgabaltiesas 2014.gada 15.janvāra spriedumu atstāt negrozītu.

Lēmums nav pārsūdzams

Tiesnesis (paraksts) V.Čiževskis

Tiesnesis (paraksts) P.Opincāns

Tiesnesis (paraksts) A.Freibergs